

Directoraat-generaal Agro

Auteur

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

TER BESLISSING

Datum

13 juni 2025

Kenmerk

DGA / 99412608

nota
TER BESLISSING

Beslisota over kennisdeskstudie mogelijke co-
existentiemaatregelen voor NGT categorie 2

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Er is een kennisdesk studie uitgevoerd naar mogelijke vermengingsroutes van gewassen die veredeld zijn met Nieuwe genomische technieken (NGTs) in gangbare en biologische teelt en co-existentiemaatregelen van NGT-2-gewassen. Gezien de gevoeligheid van dit thema bij de biologische sector adviseren wij ambtelijk om dit rapport met de Kamer te delen.

Geadviseerd besluit

U kunt kennisnemen van het onderzoek.

U kunt akkoord gaan om het finale onderzoeksrapport samen met de Kamerbrief naar de Tweede Kamer te sturen.

Kernpunten

- Deze kennisdesk studie is uitgevoerd door de Wageningen Universiteit en het Louis Bolk instituut in opdracht van LVVN.
- In het NGT-voorstel van de Europese Commissie is een verplichting voor lidstaten opgenomen dat zij maatregelen moeten nemen om de ongewenste aanwezigheid van NGT categorie 2 planten te voorkomen. Om Nederland goed voor te bereiden op de eventuele implementatie van deze verplichting is het belangrijk om mogelijke vermengingsroute en co-existentiemaatregelen goed in kaart te brengen.
- Daarnaast ontstond er in de biologische sector onrust over de impact die dit voorstel zou kunnen hebben op de productie en ketenborging van deze sector.
- Het NGT voorstel gaat tegen de uitgangsprincipes van de biologische sector in. In het Commissievoorstel en in de Nederlandse positie is tegemoet gekomen aan deze zorgen en is een uitsluiting van deze technieken in de biologische sector in de tekst van het wetsvoorstel opgenomen.

- Door deze beslissing ontstond er wel een complexiteit, namelijk dat landbouw een open systeem is, waardoor onbedoelde vermenging alsnog kan optreden.
- In overleg met de sector en om goed voorbereid te zijn op de implementatie van het NGT voorstel heeft uw ambtsvoorganger opdracht gegeven tot het inzichtelijk maken van eventuele vermengingsroutes en mogelijkheden voor co-existentiemaatregelen voor NGT categorie 2 gewassen.
- Onder de toelichting is een concept-samenvatting uit het rapport toegevoegd.
- Gezien de gevoeligheid van dit dossier in de biologische sector is het ambtelijk advies om dit rapport met een begeleidende Kamerbrief naar de Kamer te sturen. Aangezien het NGT-voorstel nog in het triloog zit en er nog niet duidelijk is hoe de uiteindelijke verordening daadwerkelijk vorm krijgt, is het ons voorstel om in deze begeleidende Kamerbrief niet inhoudelijk te reageren, maar procesmatig.
- Zodra de onderhandelingen in Brussel zijn afgerond over het NGT-verordeningvoorstel kunt u, indien nodig, de resultaten van deze deskstudie gebruiken voor de implementatie van het NGT voorstel.

Toelichting

Overgenomen samenvatting van het rapport:

Dit rapport verkent mogelijke vermengingsroutes tussen gangbare en biologische teelt, die ook van toepassing kunnen zijn op vermenging met NGT-gewassen.

In dit rapport zijn potentiële vermengingsroutes tussen gangbare en biologische teelten van tien gewassen (aardappel, appel, bloemkool, maïs, haver, rode biet, spinazie, ui, veld/tuinboon en winterpeen) in kaart gebracht. Hierbij is voor elk gewas gekeken naar verschillende stappen in de productieketens (tijdens veredeling, (zaai)zaad)vermeerdering, teelt, rotatie en naoogst).

In het algemeen geldt dat voor kruisbestuivende gewassen (alle onderzochte gewassen behalve haver wat een zelfbestuiver is en waarvoor zeer lage kruisings efficiënties bestaan) de kans op vermenging groter is dan voor zelfbestuivende gewassen. Daarnaast is de kans op vermenging groter wanneer het gewas bloeiend op het veld staat (maïs, haver, appel, veld/tuinboon, en - wanneer te laat geoogst- bloemkool), er opslag plaatsvindt (aardappel, ui, (suiker)biet), of wanneer het gewas op grote schaal gangbaar of biologisch wordt geteeld.

Op basis van de opgedane inzichten in deze studie is de kans op vermenging van biologische teelt met NGT-teelt vergelijkbaar met de kans op vermenging van biologische met gangbare teelt. De huidige mitigerende maatregelen met betrekking tot vermenging van biologische met gangbare teelt worden daarom in principe als afdoende beschouwd. Echter, de impact van mogelijke vermenging met NGT-2-gewassen kan in de biologische sector als ernstig worden ervaren, ernstiger dan vermenging met gangbare gewassen, waardoor er behoefte zou kunnen zijn aan aanscherping van maatregelen. Mogelijke aangrijpingspunten voor extra co-existentiemaatregelen voor NGT-2-gewassen bestaan uit de huidige maatregelen die zo nodig aangescherpt kunnen worden en aanvullende maatregelen om vermenging verder te mitigeren. Deze maatregelen kunnen worden genomen in verschillende stappen in de keten, bijvoorbeeld in de teelt

door het naleven van isolatieafstanden of in de detailhandel door het labelen van NGT-2-producten (zoals voorgesteld door de Europese Commissie).